

ADVIES MINISTERRAAD

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

**Programma DG Groningen en
Ondergrond**

Directie Transitie Diepe
Ondergrond

Auteur

[REDACTED]
[REDACTED]

Datum

7 december 2022

Kenmerk

PDGGO-DTDO / 22571068

Bhm: 22571250

Kopie aan

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

nota

MR 9.12.2022 - Garantierегeling Porthos

Parafenroute

[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]

Bijlage(n)

1. Aanbiedingsbrief TK met
aangepaste tekst nav RFEI

Onderwerp

Op 9 december staat de 'Garantierегeling Porthos' geagendeerd in de Ministerraad. De RFEI is op dinsdag 6 dec. akkoord gegaan met de stukken en met de doorgeleiding naar de MR. Hierbij treft u de voorbereiding voor dit agendapunt.

Advies

U heeft de garantierегeling ingebracht. In de RFEI is het voorstel aangenomen. Indien nodig kunt u kort in de MR toelichten wat de noodzaak van de garantierегeling is en welke voorwaarden er zullen gelden (zie toelichting). U kunt aangeven dat in de aanbiedingsbrief aan de Kamer, conform de afspraak gemaakt in de RFEI, is toegelicht dat het kabinet een gerede kans ziet dat de vergunning wordt verkregen. Zie bijlage voor specifieke tekstaanpassing. De MR-leden hebben deze aanpassing niet ontvangen en nog de 'oude' tekst.

Toelichting

- De realisatie van het Porthos-project is een speerpunt van het kabinet en onderdeel van het Klimaatakkoord. De CO₂-reductie die met Porthos wordt gerealiseerd is dusdanig groot (2,5 Mton/jaar) dat zonder Porthos de klimaatdoelstelling voor 2030 in gevaar komt.
- Met de voorliggende garantierегeling kan Porthos de in gang gezette aanbestedingsprocedures voortzetten en vertraging van ~2 jaar voorkomen.
- De garantie is voor de financiële verplichtingen die de initiatiefnemers (EBN, Gasunie, Havenbedrijf Rotterdam) aangaan. De garantie gaat niet over de benodigde stikstofruimte die Porthos nodig heeft voor de aanlegwerkzaamheden. Daartoe dient Porthos het reguliere vergunningenproces te doorlopen. De garantie zorgt er ook niet voor dat Porthos al kan starten met de bouw. Daar is eerst de vergunning voor nodig.
- De RFEI is akkoord gegaan met de garantierегeling en doorgeleiding naar de MR. Minister IenW en Stas FIN hebben expliciet hun steun uitgesproken tijdens de RFEI.

Ontvangen BBR

- In de RFEI is afgesproken dat in de aanbiederbrief wordt aangegeven dat het kabinet een gerede kans ziet dat de benodigde vergunning wordt verkregen voor het Porthos-project.
- De financiële dekking van de garantieregeling (uit de SDE-middelen) wordt naar verwachting op maandag 12 december 2022 aan de Kamer gestuurd middels een 1ste Incidentele Suppletoire Begroting 2023 (ISB).
- In de Kamer is er over het algemeen een brede steun voor het Porthos-project. De laatste jaren is er meer draagvlak voor CCS en wordt er expliciet gevraagd naar de voortgang van Porthos. PvdD spreekt zich expliciet uit tegen CCS uit.

Kenmerk
PDGGO-DTDO / 22571068

Achtergrond

Redenen waarom Porthos een unieke casus is:

- Porthos was het eerste project dat gebruik maakte van de bouwvrijstellingsregeling. Vorig jaar is daar beroep tegen ingediend. Alle projecten die daarna de bouwvrijstelling wilden toepassen, waren op de hoogte van deze beroepszaak.
- Porthos is het eerste grootschalige geïntegreerde CCS-project wereldwijd en kent om die reden al meer dan gemiddelde risico's.
- Porthos draagt voor 2,5 Mton bij aan de klimaatdoelstelling van 2030. Dat is een zeer substantieel deel. Zonder Porthos zal de 2030-doelstelling niet worden gehaald.
- De Porthos-infrastructuur is de basis voor vervolg CCS-projecten. Deze projecten maken gebruik van de overdimensionering die bij Porthos wordt gerealiseerd. De vertraging van Porthos vertraagt ook de vervolgprojecten.
- De risico's rusten nu primair bij de 3 deelnemingen. De baten van het project liggen voor een groot deel ook buiten Porthos. Namelijk bij de emittenten, maar ook bij de ontwikkelaars en klanten van de toekomstige infrastructuur, en bij de Nederlandse overheid.
- Wanneer de garantie niet wordt afgegeven, en de deelnemingen niet in staat zijn om de procedures door te zetten, geeft dit het (politieke) signaal af dat de Nederlandse overheid CCS niet essentieel vindt. Dit zal de investeringsbereidheid van de private partijen sterk reduceren.

De vraag of dit niet oneerlijk is richting de PAS-melders is meerdere keren gesteld. Dit is echter iets heel anders. De PAS-melders zijn bedrijven die stikstof uitstoten zonder een vergunning hier voor te hebben (in de regel buiten hun schuld). De garantie aan Porthos is niet voor stikstofuitstoot. Met de garantie kan Porthos financiële verplichtingen aangaan voordat er zekerheid is over de natuurwetvergunning. Porthos krijgt geen "stikstofruimte" of andere mogelijkheden om stikstof uit te stoten met deze garantie.